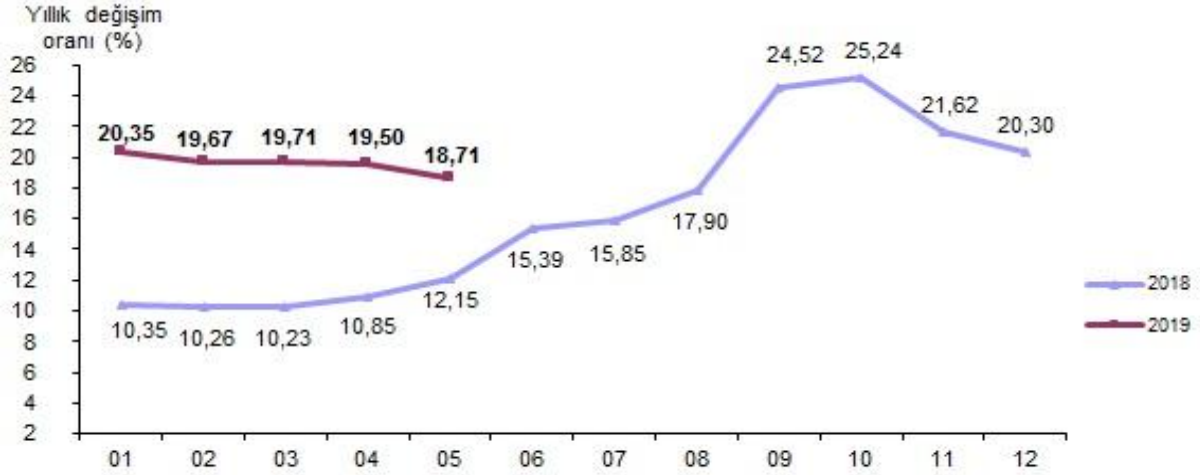

1. ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi, Mayıs 2019 [2003=100]

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %0,95 arttı. TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,95, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,99, bir önceki yılın aynı ayına göre %18,71 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,91 artış gerçekleşti.

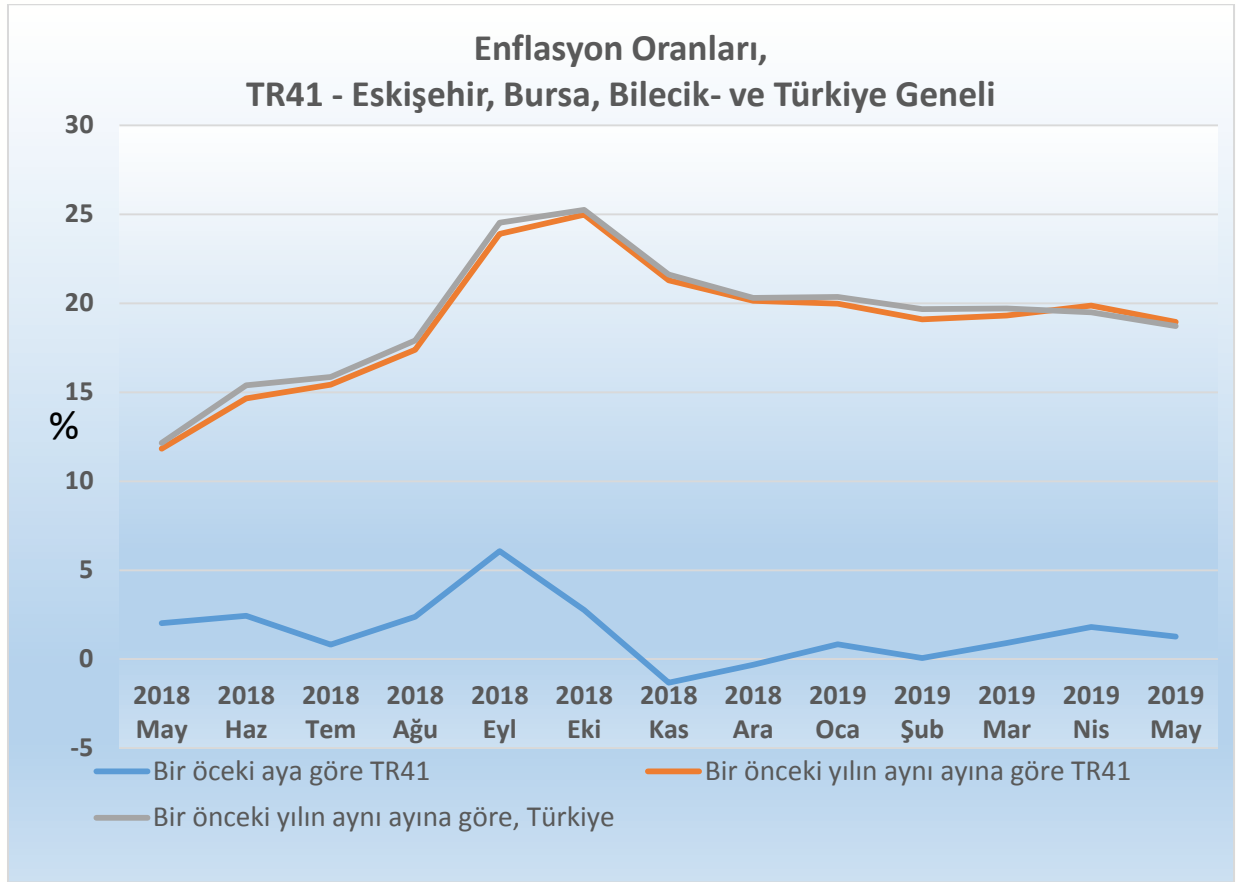
Kaynak: TÜİK

2. TÜFE ORANLARI

Tüketici Fiyat Endeksi	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	(Türkiye geneli için)
TR41Eskişehir, Bursa, Bilecik	(%)	(%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)
2018 May	2,03	11,82	12,15
2018 Haz	2,43	14,66	15,39
2018 Tem	0,81	15,42	15,85
2018 Ağu	2,38	17,39	17,9
2018 Eyl	6,08	23,89	24,52
2018 Eki	2,77	24,98	25,24
2018 Kas	-1,33	21,29	21,62
2018 Ara	-0,32	20,14	20,3
2019 Oca	0,83	19,97	20,35
2019 Şub	0,06	19,1	19,67

2019 Mar	0,9	19,32	19,71
2019 Nis	1,81	19,86	19,5
2019 May	1,27	18,96	18,71

Enflasyon oranlarında Türkiye genelinde olduğu gibi Eskişehir, Bilecik, Bursa bölgesinde de zayıf düşüş Mayıs ayında da devam etmiştir. Yüksek seyreden aylık enflasyon oranlarını geçen yıl Kasım ve Aralık aylarında eksi rakamlar ve Nisana kadarda 1 puanın altında rakamlar takip etmiştir. Nisandan itibaren aylık değişim iki aydır yüzde 1'in üzerinde seyretmektedir ki bu kabaca yıllık ortalama yüzde 15'lik bir enflasyona işaret eder.

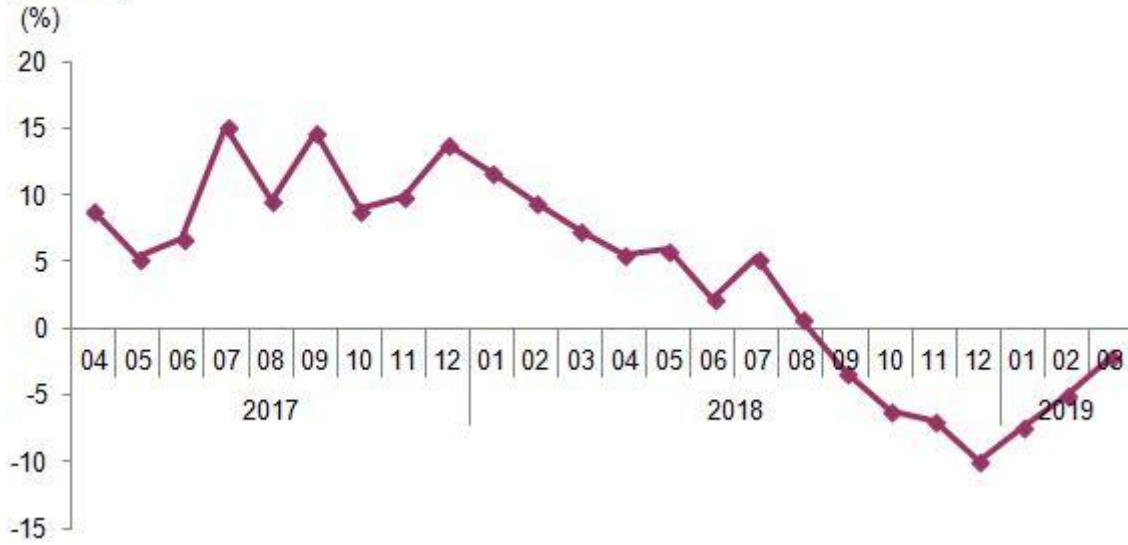

Eskişehir özelinde enflasyon rakamlarında Nisan ayında başlayan makas değişiminin Mayıs ayında da devam ettiği izlenmiştir. Şöyle ki, son bir yıllık döneme bakıldığında Eskişehir bölgesinde enflasyon rakamları Türkiye genelinin biraz altında bir seyir izlediği görülmektedir. Ancak bu durum Nisan ayı itibarı ile Eskişehir bölgesi rakamı Türkiye üzerinde şekline dönüşmüş ve bu durum Mayıs ayında da devam etmiştir.

3. SANAYİ ÜRETİMİ

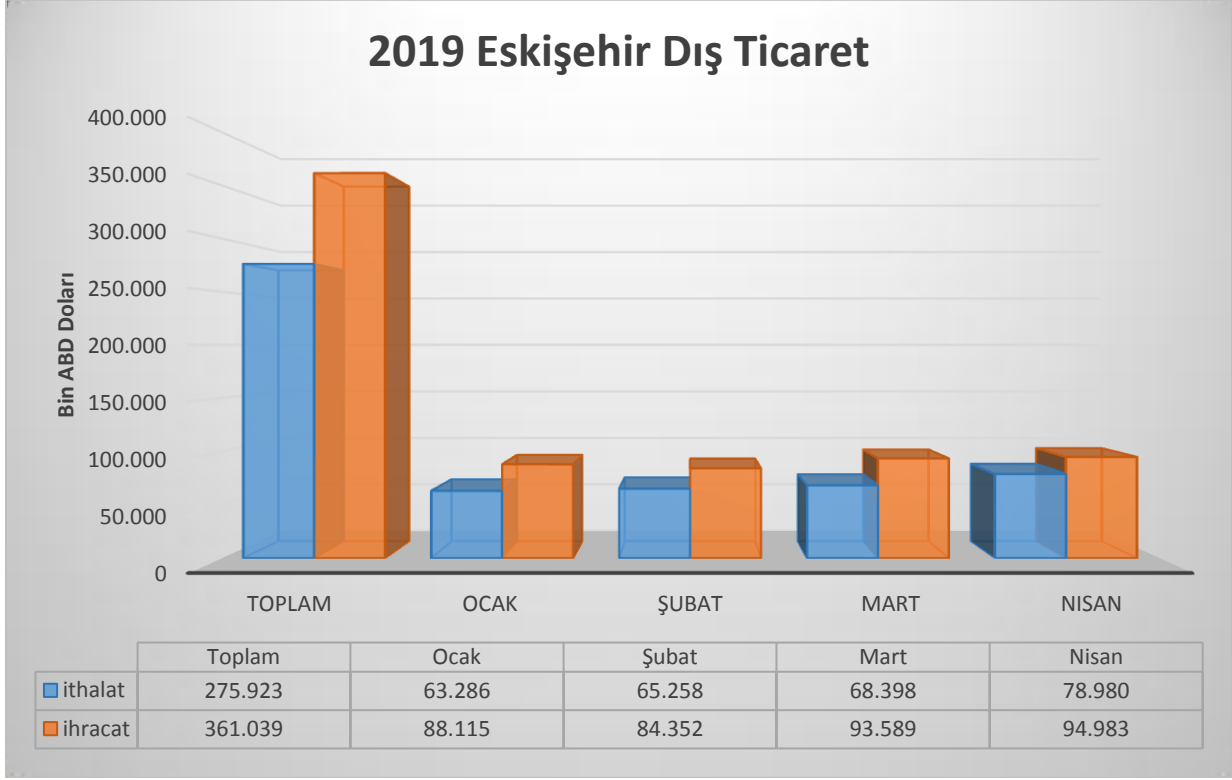
Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,2 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Mart ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,2 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %2,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,7 azaldı.

Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Mart 2019
[2015=100]

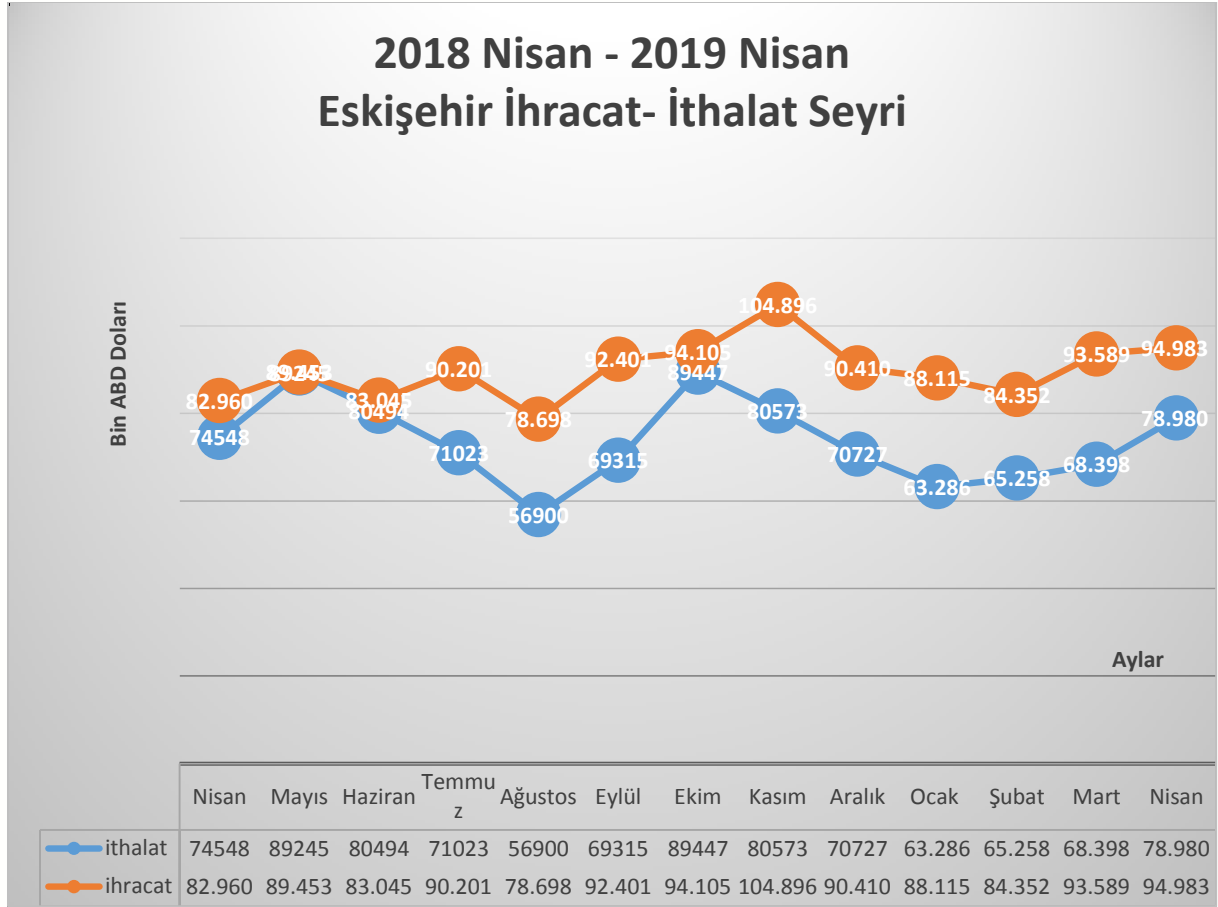
Sanayi üretimi bir önceki aya göre %2,1 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Mart ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %4,1 ve imalat sanayi sektörü endeksi %2,2 artarken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,6 azaldı.

4. DIŞ TİCARET

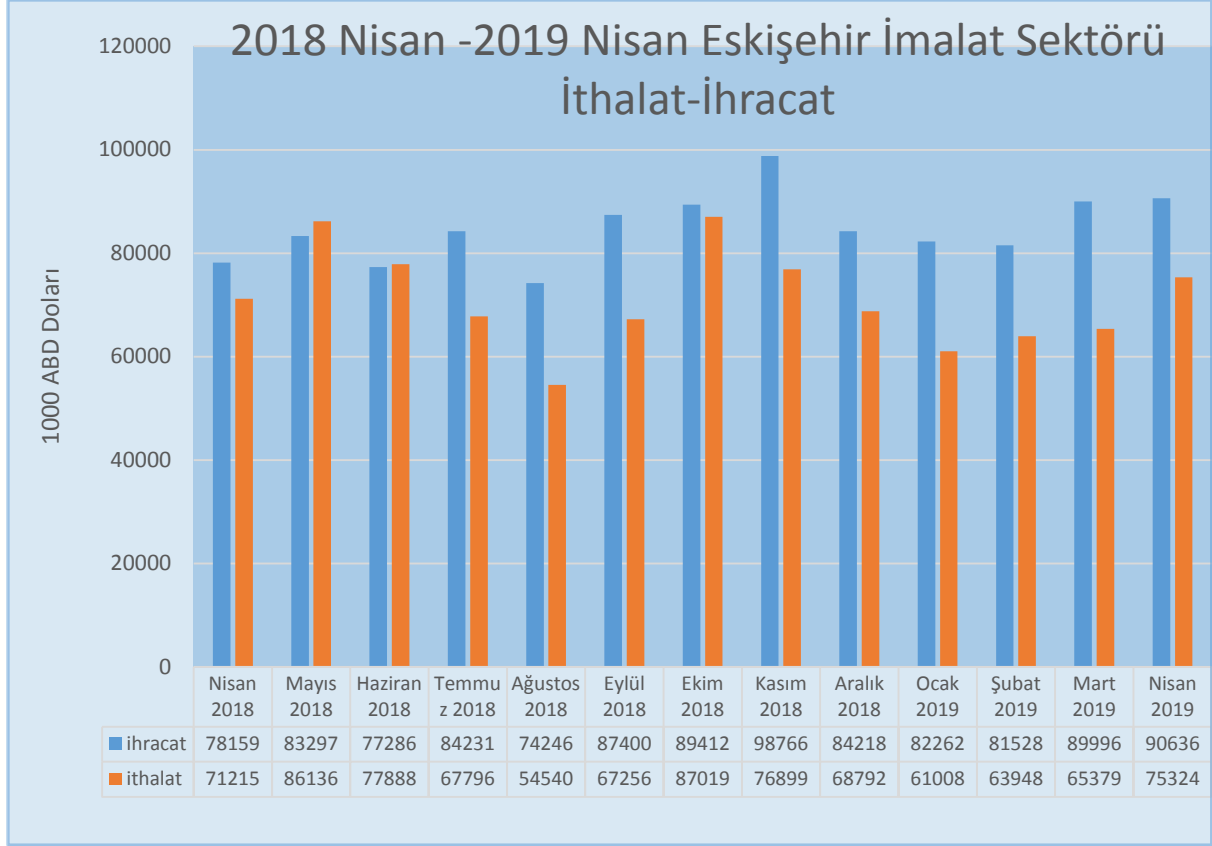

Türkiye dış ticaretinde olan bitene karşın, Eskişehir geçen yıllardaki performansına benzeyen performans izlemeye devam etmektedir. Eskişehir'in Nisan ayında dış ticaret fazlası 16 milyon dolar civarındadır. Mart ayına göre biraz azalma olsa da dış ticaret fazla verme geleneği devam etmektedir. İthalatta yıl başından bu yana yavaş seyreden artış Nisan ayında daha ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu artışın gelecek aylardaki üretim hacmine olumlu yansımaları beklenebilir. İhracat ise 90 milyon dolar üzerinde kalmaya ve ılımlı artışa devam etmiştir.

2018 Nisan - 2019 Nisan Eskişehir İhracat- İthalat Seyri

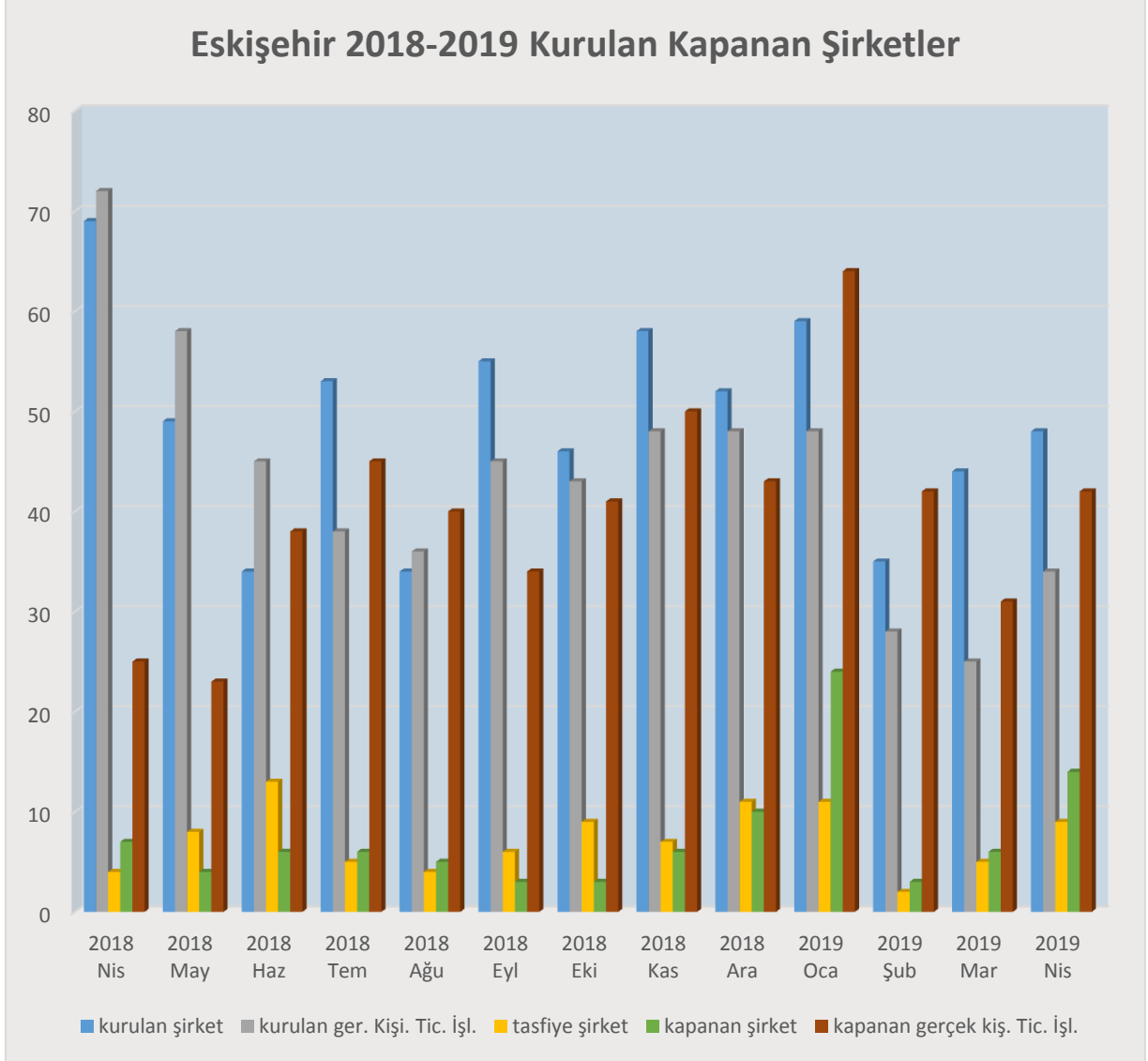

2018 Kasım ayından 2019 Şubatına kadar Eskişehir ihracatında yaşanan düşüş trendi nihayet Mart ayı ile sonlanmış ve yeni artış trendi Nisan ayında çok yavaş ta olsa devam etmiştir. Bu artış trendi Eskişehir ithalat rakamlarında bir ay önceden başlamış ve Nisan ayında trend hızlanmıştır. İhracat ve ithalat arasındaki makas bir önceki aya göre daralmış olsa da 2018 yılı Nisan ayındaki farkın 2 katı kadar bir fark ihracat lehine devam etmektedir. Kasım ayından bu yana Eskişehir'in dış ticaret fazlası durağan bir sürece girmiş ve dengeli biçimde devam etmektedir.

Eskişehir dış ticaret rakamlarının en önemli belirleyicisi olan imalat sektöründe eğilimler Eskişehir genel dış ticaretine paralel şekilde devam etmektedir. İmalat sektörü ihracat rakamlarında geçen yıl Kasım ayında zirveyi takiben başlayan düşüş Şubat ayı ile dip yapmış ve takip eden Mart ve Nisan aylarında yeniden artış trendi başlamıştır. İhracattaki artış oranı ithalattan yavaş olsa da bu durum gelecek aylarda artan üretim ve artan ihracat şeklinde kendini gösterebilir.

5. AÇILAN- KAPANAN ŞİRKETLER

2019 Nisan ayına gelindiğinde Eskişehir için kurulan ve kapanan şirket sayılarında ilk göze çarpan, kapanan şirket ve ticari işletme sayısında Mart ayında başlayan artışın devam ettiği tespitidir. Bununla birlikte olumlu tarafta kurulan şirket ve ticari işletme sayılarında meydana gelen artış bir başka tespittir. Geçen senenin Nisan ayına göre bir kıyaslama yapıldığında kurulan şirket ve işletme sayısının geçen seneden uzakta olduğu ve o rakamları yakalayamadığı; diğer taraftan kapanan şirket ve işletmelerin geçen seneki sayılardan 10 – 15 adet fazla olduğu izlenmektedir.

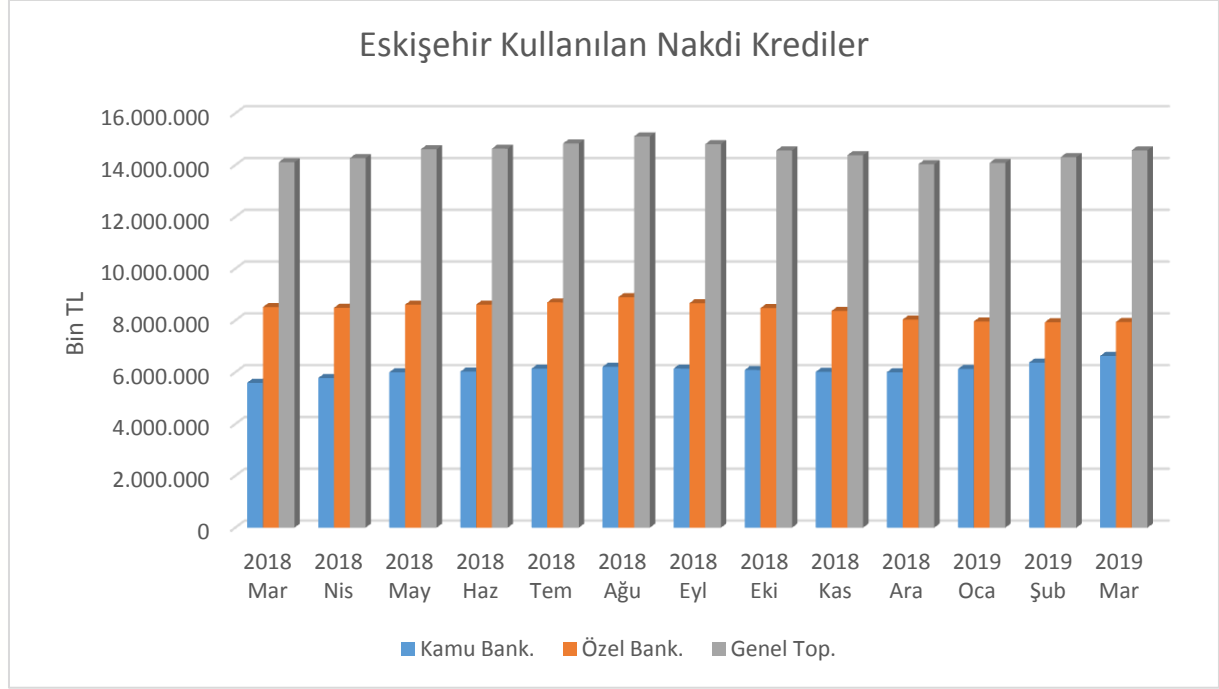
	KURULAN				TASFİYE		KAPANAN			
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		
2018 Nis	69	0	72	4	1	7	0	25		
2018 May	49	1	58	8	1	4	1	23		
2018 Haz	34	1	45	13	0	6	1	38		
2018 Tem	53	1	38	5	1	6	0	45		
2018 Ağu	34	2	36	4	0	5	1	40		
2018 Eyl	55	0	45	6	0	3	2	34		
2018 Eki	46	1	43	9	0	3	0	41		
2018 Kas	58	0	48	7	1	6	1	50		
2018 Ara	52	0	48	11	0	10	1	43		
2019 Oca	59	2	48	11	1	24	2	64		
2019 Şub	35	0	28	2	1	3	0	42		
2019 Mar	44	1	25	5	1	6	0	31		
2019 Nis	48	2	34	9	1	14	0	42		

2019 Nisan ayında hem kurulan şirket hem de işletme sayılarında önceki aya göre yavaş ta olsa bir artış izlenmektedir. Ancak kapananlara baktığımızda buradaki artışta yaşanan ivmenin açılanlardan daha hızlı olduğu anlaşılmaktadır. Sanayi verileri tüm Türkiye için halen negatif büyüme verdiği düşünüldüğünde Eskişehir sanayi ve ticari hayatındaki bu değişimler mevcut duruma göre idare eder durmaktadır.

6. KREDİLER

	Nakdi Krediler (Bin TL)		
	Kamu Bankaları	Özel Bankalar	Genel Toplam
2018 Mar	5.594.376	8.516.803	14.111.180
2018 Nis	5.776.290	8.489.623	14.265.913
2018 May	5.999.791	8.612.159	14.611.950
2018 Haz	6.024.141	8.612.834	14.636.975
2018 Tem	6.135.728	8.699.045	14.834.773
2018 Ağu	6.210.285	8.899.093	15.109.378
2018 Eyl	6.143.131	8.666.430	14.809.561
2018 Eki	6.087.826	8.476.794	14.564.621
2018 Kas	6.015.397	8.368.474	14.383.871
2018 Ara	6.001.698	8.034.218	14.035.915
2019 Oca	6.125.502	7.960.134	14.085.636
2019 Şub	6.372.970	7.932.734	14.305.704
2019 Mar	6.629.386	7.941.446	14.570.833

Haziranın ilk haftasına gelinmesine rağmen nakdi kredi veri akışında nisan ve mayıs ayına ait veriler henüz yayınlanmamıştır. 2018 Ağustos ayında toplam nakdi krediler rakamında Eskişehir için zirve yaşanmış ve ondan sonra kullanılan nominal kredi miktarı azalmaya başlamıştı. Bu azalış 2018 yılının sonunda sona ermiş ve 2019 başı ile yeniden kredilerde zayıf ta olsa bir artış başlamıştır. Burada kamu bankalarının payı özel sektöre oranla daha fazla artmıştır. Ancak Mart 2019 itibarı ile kullanılan toplam nakdi kredi miktarı nominal olarak dahi geçen sene Ağustos rakamını henüz yakalamamıştır.

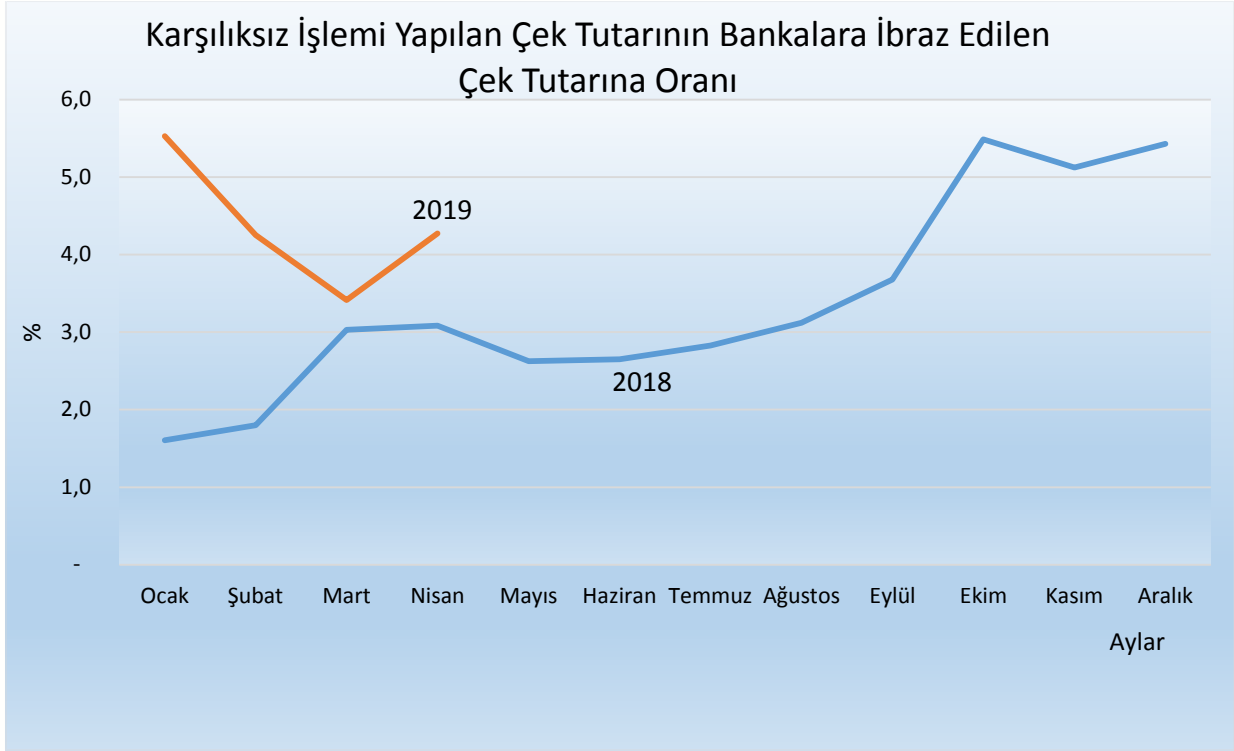
Kamu bankalarının payı 2019 Mart itibarı ile Eskişehir'de kullanılan toplam nakdi kredilerin % 45,5'ini bulmuştur. Bu oran geçen senenin zirve ayı olan Ağustosta % 41,1 seviyesinde idi. Özel bankaların kullanılan kredilerde piyasadan çekilmeye devam etmesi, finansal piyasalarda fon bulmada sıkışıklığın artacağına dair işaretler vermektedir.

7. ÇEK-SENET İŞLEMLERİ

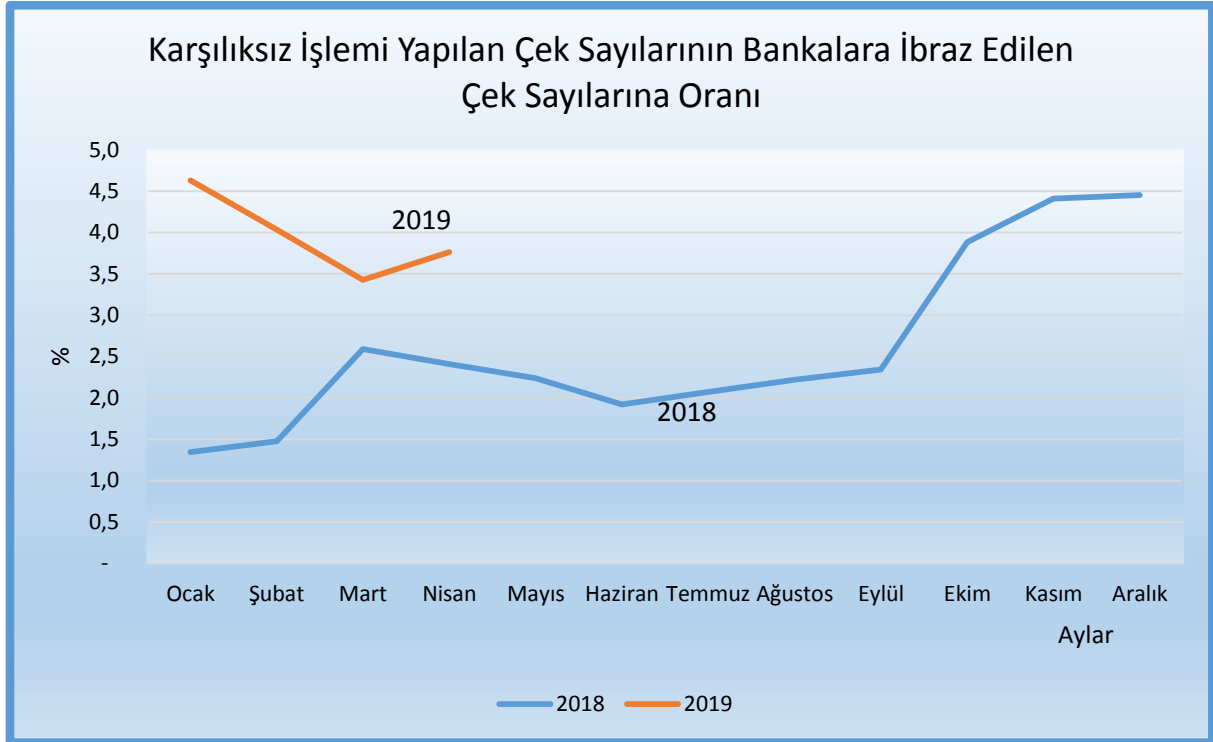
Eskişehir İli Protesto Edilen Senet; Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ve İbrazında Ödenen Çek Verileri

	Protesto Edilen Senet Sayıları (2.000 TL ve üzeri senetler)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	708	606	582	613								
2018	527	433	481	473	488	534	548	584	597	621	728	696
2017	578	505	594	516	553	540	542	559	567	594	605	568
	Protesto Edilen Senet Tutarları (Bin TL) (2.000 TL ve üzeri senetler)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	28.264	18.626	8.027	18.956								
2018	16.807	5.039	5.220	10.723	5.688	6.775	8.662	6.705	20.842	17.709	11.411	46.301
2017	12.188	4.382	7.667	9.436	5.883	5.106	6.024	4.939	10.002	7.256	7.145	12.362
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	660	518	265	660								
2018	305	215	290	483	351	162	468	337	217	905	684	701
2017	683	347	406	174	397	227	209	131	263	382	258	141
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarları (Bin TL)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	27.283	18.573	10.889	3.190								
2018	10.451	8.089	12.070	17.943	12.942	9.095	19.391	15.784	13.935	40.265	27.452	29.604
2017	27.686	12.275	14.958	6.455	11.162	6.812	5.141	9.783	7.955	11.363	10.412	5.799
	İbrazında Ödenen Çek Sayıları											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	13.588	12.317	7.473	16.875								
2018	22.362	14.487	10.946	19.579	15.325	8.268	22.120	14.903	9.052	22.534	14.877	15.048
2017	20.399	14.619	15.171	8.999	22.385	14.644	15.737	10.111	14.864	23.259	16.083	9.692
	İbrazında Ödenen Çek Tutarları (Bin TL)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	466.087	418.158	308.115	519.493								
2018	640.812	441.129	386.341	564.161	480.175	333.815	666.278	490.173	364.775	693.556	508.176	515.492
2017	481.292	372.613	408.168	310.415	544.179	395.754	433.819	328.623	413.235	607.211	481.520	353.840
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayılarının Bankalara İbraz Edilen Çek Sayılarına Oranı											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	0,6	0,0	0,4	0,8								
2018	0,3	0,5	0,6	0,4	0,2	0,9	0,1	0,2	0,3	0,9	0,4	0,5
2017	3,24	2,32	2,61	1,90	1,74	1,53	1,31	1,28	1,74	1,62	1,58	1,43
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarlarının Bankalara İbraz Edilen Çek Tutarına Oranı											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	0,5	0,3	0,4	0,3								
2018	0,6	0,8	0,0	0,1	0,6	0,7	0,8	0,1	0,7	0,5	0,1	0,4
2017	5,44	3,19	3,54	2,04	2,01	1,69	1,17	2,89	1,89	1,84	2,12	1,61

İbrazında ödenen çek sayıları ve tutarlarına bakıldığında Nisan ayı 2019'un başından bu yana en iyi rakamları vermektedir. Bu durum iş ve ticaret çevresi için olumlu bir sinyal olarak okunabilir. Ancak, karşılıksız işlemi yapılan çek ve protesto edilen senet rakamlarına bakıldığında olumsuz sinyaller göze çarpmaktadır. Bu durum 2019 Nisan ayına gelindiğinde iş ve ticaret dünyası için bulanıklığın devam ettiği şeklinde yorumlanabilir. Nisan ayında protesto edilen senet sayısı Ocak ayından sonra bu senenin en yüksek ikinci rakamı olmuştur. Protesto edilen senet tutarlarında Marttan Nisana artış % 100'ün üzerindedir.

Protesto edilen senet sayıları ve tutarlarındaki artış Marttan Nisana Karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarının ibrazında ödenenlere oranlarındaki artışla birleştirildiğinde Eskişehir iş ve ticaret dünyası için Nisan ayının Mart ayından daha olumsuz bir havada geçtiği söylenebilir. 2019 başına % 5,5 rakamından başlayan karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarının bankalara ibrazında ödenenlere oranına ait trend Marta kadar yaklaşık yüzde 3,5 seviyesine kadar düşmüş olsa da Nisan ayında bu rakam tekrar yüzde 4'ün üzerine kendini atmıştır.

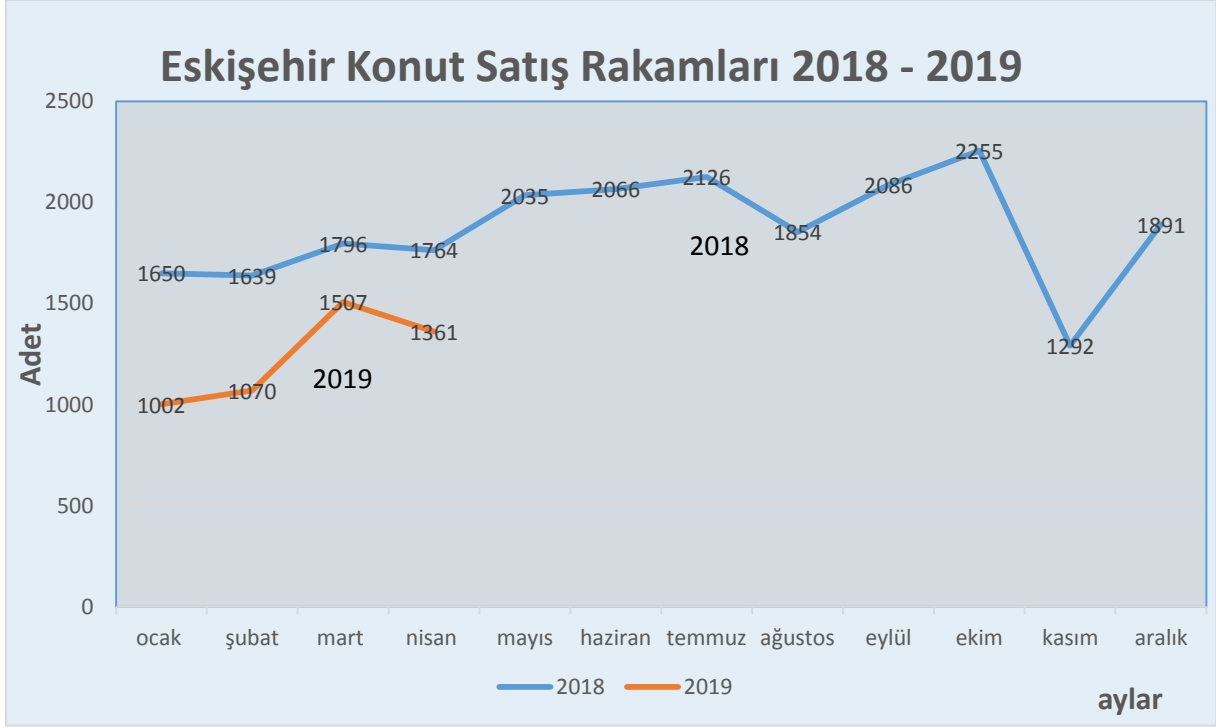
Karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarının bankalara ibrazında ödenenlerinde Marttan Nisana yaşanan artış çek tutarlarındaki artış oranından daha azdır. Buna rağmen Marttan Nisana yeniden ticaret ve iş dünyası genel görünümü için Eskişehir'de bir bozulma görüldüğü açıktır.

8. KONUT SATIŞ VERİLERİ

Konut Satış Sayıları, Eskişehir ve Türkiye

Konut Satışları	Eskişehir	Türkiye	Esk/Türk(%)
2018 Nis	1764	103087	1,71
2018 May	2035	119655	1,70
2018 Haz	2066	119413	1,73
2018 Tem	2126	123878	1,72
2018 Ağu	1854	105154	1,76
2018 Eyl	2086	127327	1,64
2018 Eki	2255	146536	1,54
2018 Kas	1292	89626	1,44
2018 Ara	1891	136845	1,38
2019 Oca	1002	72937	1,37
2019 Şub	1070	78450	1,36
2019 Mar	1507	105046	1,43
2019 Nis	1361	84403	1,61

Türkiye genelinde olduğu gibi Eskişehir'de de zayıf konut satış rakamları gelmeye devam etmektedir. Buradaki en önemli iki sebep, konut maliyetlerindeki ciddi artışlar ve kredi faizlerinin yüksek seviyelerde seyretmesidir. 2019 Ocak ve Şubat aylarında ancak 1000'er adet olan aylık satış rakamları Martta 1500'e ulaşsa da Nisan'da bu rakam 1361'e gerilemiştir. Buna rağmen Türkiye satışlarından Eskişehir'in aldığı paya bakıldığında Nisan ayında tekrar yüzde 1,6'nın (Eskişehir uzun dönem trendinin alt bandını oluşturuyor) üzerine gelen bir rakam dikkat çekmektedir.

Eskişehir konut satış seyirlerini 2018 ve 2019 olarak ele aldığımızda yukarıdaki grafikten rahatlıkla anlaşılacağı üzere 2019 için zayıf seyir devam etmektedir. 2018 ve 2019'un ilk 4 ayı aylık eşleştirmelerle kıyaslandığında her 4 ayda da 2018 rakamlarının 2019'da yakalanamadığı izlenmektedir. Geçen senenin ilk 4 ayında toplam satış rakamı 6849 iken bu sene ilk 4 ay toplamı ancak 4940 olabilmıştır. Geçen senenin aynı dönemine göre % 28'lik bir düşüş söz konusudur.